

Aftale om kommunernes økonomi for 2014

13. juni 2013

1. Indledning

Regeringen og KL indgik i februar 2013 som led i Vækstplan DK en forståelse om rammerne for kommunernes økonomi i 2014, der indebærer en prioritering af højere kommunale investeringer i 2014 mod tilsvarende lavere serviceudgifter. Aftalen om kommunernes økonomi for 2014 ligger inden for rammerne af denne forståelse.

Med Vækstplan DK har regeringen indgået aftale om fastsættelsen af fireårige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner i perioden 2014-17, der vil udgøre rammerne for samarbejdet mellem staten og kommunerne i de kommende år. Lofterne er fastsat under hensyntagen til efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten.

Kommunerne har i de senere år tilpasset deres udgifter og påtaget sig et stort ansvar i forhold til den nødvendige konsolidering af den offentlige økonomi. Budgetter og regnskaber er således holdt inden for de aftalte rammer, hvilket afspejler et markant styrket fokus på budgetoverholdelse i kommunerne.

Med aftalen om kommunernes økonomi for 2014 er regeringen og KL enige om at prioritere den kommunale sundhedsindsats og sætte fokus på vækst og beskæftigelse samt kommunernes implementering af folkeskolereformen og reformerne på beskæftigelsesområdet. Aftalen omfatter endvidere initiativer, der skal understøtte den igangværende nytænkning og modernisering af den kommunale opgaveløsning.

2. Vækst og beskæftigelse

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til at holde hånden under økonomien og beskæftigelsen, og at det kommunalpolitiske fokus på beskæftigelsesindsatsen har betydning for den enkelte kommunes økonomi. Kommunernes fokus er endvidere afgørende for at realisere de vedtagne reformer af førtidspension og fleksjob samt kontanthjælp. I den forbindelse løfter kommunerne en stor opgave i de kommunale jobcentre, ligesom kommunerne i disse år prioriterer kommunale investeringer højt.

For at styrke erhvervslivets adgang til kvalificeret arbejdskraft er der enighed om behovet for et stærkt lokalpolitisk fokus på den virksomhedsrettede indsats i beskæftigessystemet. Det

vil også kunne bidrage til at skabe nye jobåbninger for ledige, jf. erfaringerne fra kampagnen "Luk op for nye jobmuligheder". Aftaleparterne noterer sig i den forbindelse, at KL har iværksat et politisk partnerskab om styringen af beskæftigelsesindsatsen, der skal medvirke til at styrke samarbejdet med virksomhederne.

Der skal endvidere være ordentlige arbejdsvilkår samt uddannelses- og praktikpladser til dem, der er under uddannelse. Regeringen og KL er på den baggrund enige om:

- Arbejdsklausuler skal søges udbredt til alle kommunale udbudskontrakter inden for bygge- og anlægsarbejde samt øvrige udbudskontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt. Det vil styrke indsatsen mod social dumping og sikre arbejdsvilkår på overenskomstmæssige vilkår. Regeringen og KL er enige om at gøre status for udbredelsen af arbejdsklausuler som led i økonomiforhandlingerne for 2015.
- Kommunerne skal fremover overveje brugen af sociale klausuler/partnerskaber om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud efter "følg eller forklar-princippet". Der udarbejdes vejledningsmateriale om, hvordan dette gøres som en integreret del af udbudsprocessen.

Regeringen og KL er enige om, at der er brug for at skabe de bedst mulige rammebetingelser for vækst og erhvervsudvikling gennem bl.a. effektiv virksomhedsrettet sagsbehandling, god infrastruktur mv. i kommunerne. Der igangsættes derfor et arbejde, som skal identificere best practice på tværs af kommunerne, og som skal afskaffe regler, der unødigt begrænser kommunernes muligheder på området. Arbejdet ser også på de forenklingsforslag, som Virksomhedsforum for enklere regler kommer med.

3. Kommunernes økonomi for 2014

I januar aftalte regeringen og KL at løfte kommunernes anlægsinvesteringer i 2013 med 2 mia. kr. ud fra en forventning om tilsvarende lavere serviceudgifter i 2013.

Rammen for de kommunale serviceudgifter i 2014 tager udgangspunkt i denne aftale. I 2014 kan kommunerne således videreføre det forventede niveau for serviceudgifterne i 2013. Det ligger i forlængelse af den forståelse om rammerne for kommunernes økonomi i 2014, som regeringen og KL indgik i februar, og er samtidig i overensstemmelse med udgiftsloftet for de kommunale serviceudgifter, jf. budgetloven.

Aftalen indebærer dermed, at kommunernes serviceudgifter i 2014 udgør 230,5 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Regeringen og KL er enige om, at der for kommunerne under ét vil være balance i den kommunale økonomi i 2014 med nedenstående forudsætninger.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2014

Mio. kr., 2014-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	230.541
Aktivtetsbestemt medfinansiering	19.368
Overførsler	65.299
Udgifter til forsikrede ledige mv.	12.635
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	18.071
Øvrige udgifter	830
Udgifter i alt	346.745
Skatteindtægter	-255.007
Bloktilskud mv.	-75.479
- Heraf betinget bloktilskud	-3.000
Beskæftigelsestilskud	-12.635
Øvrige indtægter	-7.424
Indtægter i alt	-350.545
Ekstraordinær finansiering	-3.800

Med henblik på at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét er der fastsat et balancetilskud i 2014. Balancetilskuddet løftes i 2014 ekstraordinært med 3 mia. kr. Hertil afsættes der en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

I 2014 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for 2014. Der er enighed om, at en eventuel regnskabssanktion vedrørende 2014 tager afsæt i det aftalte udgiftsniveau.

Udgangspunktet for fastsættelsen af bloktilskuddet til kommunerne i 2014 er en uændret kommunal skattefastsættelse i 2014 for kommunerne under ét.

Der er enighed om, at kommunernes investeringer i 2014 udgør 18,1 mia. kr. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på at sikre, at kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.

Regeringen og KL er enige om at udmønte 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden til kommunerne i 2014. Kvalitetsfondsmidlerne vil blive fordelt som en del af bloktilskuddet, og de hidtidige krav om kommunal medfinansiering samt deponering af uforbrugte midler ophæves.

Med udmøntningen fra kvalitetsfonden og frigivelsen af deponerede midler udgør investeringerne på kvalitetsfundsområderne i 2014 mindst 7,4 mia. kr.

Regeringen og KL vil i foråret 2015 gøre status for kommunernes anvendelse af kvalitetsfondsmidlerne i 2014.

Der afsættes en lånepulje på 650 mio. kr. til investeringer på kvalitetsfundsområderne samt en lånepulje på 200 mio. kr. til investeringer med dokumenteret effektiviseringspotentiale. Lånepuljen til kvalitetsfundsområderne målrettes primært kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.

Pulje til skattenedsættelser

Regeringen og KL er enige om, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 250 mio. kr. Økonomi- og Indenrigsministeriet udmelder inden sommer de kriterier, som vil ligge til grund for fordelingen af rammen for skattestigninger. Herefter ansøger kommunerne økonomi- og indenrigsministeren om en andel af den aftalte ramme for skattestigninger.

For at skabe plads til disse skatteforhøjelser inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét forudsættes det, at andre kommuner sætter skatten ned svarende til i alt 250 mio. kr. For 2014 etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2014 nedsætter skatten. Tilskuddet kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2014, 50 pct. i 2015 og 25 pct. i 2017. Hvis der gennemføres skattenedsættelser på over 250 mio. kr., nedsættes tilskuddet.

Regeringen tilkendegiver, at hvis der for 2014 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.

Kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Øvrige økonomiske forudsætninger

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 65,3 mia. kr. i 2014, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 12,6 mia. kr. i 2014.

Regeringen og KL er enige om, at der foretages en midtvejsvurdering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler i 2014. I tilfælde af væsentlige ændringer i udgiftsskønnene for indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen kan der være behov for at neutralisere dette i den indgåede aftale.

De øvrige økonomiske forudsætninger for den kommunale økonomi i 2014 fremgår af boks 1.

Boks 1

Øvrige økonomiske forudsætninger

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2013 var 124 kr. pr. indbygger. For 2014 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 125 kr. på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2013-2014 på 0,9 pct. inkl. medicin.

Den kommunale balance i 2014 tager højde for, at der er sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og det aftalte udgiftsniveau for regionerne. Kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af regionernes sundhedsvæsen er i 2014 forudsat til 19.368 mio. kr.

Skatter

Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2011 til 2014 udgør 11,4 pct.

Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Det er forudsat, at reguleringsprocenten ved beregning af loftet for 2014 vil blive fastsat til 6,3 pct.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2013-2014 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 1,4 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 1,3 pct. fra 2013-2014, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 1,6 pct. fra 2013-2014. Der er samtidig taget højde for kompensation for afskaffelse af 60-årsregel, jf. lov nr. 409 af 26. april 2013, og der er forudsat en satsreguleringsprocent for 2014 på 1,8 pct.

God økonomistyring i kommunerne

Som opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi for 2013 er der gennemført en kortlægning af kommunernes økonomistyring. Kortlægningen viser, at kommunernes stærke fokus på ramkestyring og budgetoverholdelse udgør et solidt fundament for videreudvikling af økonomistyringen.

I forlængelse af kortlægningen er KL og regeringen enige om et målbillede for god økonomistyring i kommunerne, jf. bilag 1. God økonomistyring sikrer effektiv ressourceudnyttelse og kan understøtte det lokale styrings- og beslutningsgrundlag med gennemsigthed.

Parterne er derudover enige om at igangsætte en række initiativer, der skal bidrage til at forbedre økonomistyringen i kommunerne. Der skal blandt andet opstilles flerårige mål, der afspejler den enkelte kommunes økonomiske politik, og der skal gennemføres en årlig status for økonomistyringen, som skal danne grundlag for en opfølgning i foråret 2014.

4. Kommunale serviceområder

Folkeskole

Et fagligt løft af folkeskolen

Der er den 7. juni 2013 indgået aftale om et fagligt løft af folkeskolen. Med aftalen gennemføres et ambitiøst løft af folkeskolen med den klare målsætning at give alle elever et fagligt løft og give eleverne de bedste muligheder for, at alle tager en ungdomsuddannelse. Der indføres en længere og mere varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Med reformen afsættes der mere tid til undervisning via flere fagpdelte timer, samt ny tid til 'understøttende undervisning', der kan varetages af lærere, pædagoger eller medarbejdere med andre kompetencer. Tiden til understøttende undervisning tilrettelægges fleksibelt i kommunerne, og det er kommunens opgave at tilrettelægge personalesammensætningen. I indskoling kan pædagoguddannede varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt. Skoledagen udvides til 30, 33 og 35 ugentlige timer i hhv. indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling.

Reformen træder i kraft fra skoleåret 2014/2015, idet tid til faglig fordybelse og lektiehjælp frem til næste folketingsvalg bliver obligatorisk for skolerne at tilbyde, men et frivilligt tilbud for eleverne. Tiden til faglig fordybelse og lektiehjælp placeres om eftermiddagen i ydertimerne, således at minimums-timetallet for eleverne reduceres med to, tre og to timer om ugen i hhv. indskoling, mellemtrinnet og udskoling, hvis tilbuddet om faglig fordybelse og lektiehjælp fravælges.

Med reformen lægges der op til øget fokus på mål- og resultatstyring i folkeskolen baseret på få, klare nationale mål, forenkling af fælles mål samt øget fokus på viden og resultater. Hermed understøttes kommunernes ansvar for at gå forrest i udviklingen af kvaliteten i folkeskolen. Og endelig gennemføres der et markant og målrettet løft af kompetenceudviklingen til lærere, pædagoger og ledere i folkeskolen.

Regeringen og KL har drøftet reformen og de økonomiske konsekvenser. Reformen betyder, at der i de kommende år skal ske en meget væsentlig omstilling i kommunernes børne- og ungepolitik og på de enkelte skoler, herunder skolepolitisk, ledelsesmæssigt, organisatorisk og i tilrettelæggelse af skoledagen. Det nødvendiggør et stort lokalpolitisk og ledelsesmæssigt fokus på og ansvar for at realisere reformen inden for nedenstående rammer. Regeringen og KL er enige om:

- Reformen fastlægger rammerne for et markant og ambitiøst løft af folkeskolen. Den længere og mere varierede skoledag indebærer, at eleverne tilbringer mere tid sammen med lærerne. Det kan opnås ved en bedre brug af de eksisterende personaleresourcer og forudsætter en mere fleksibel anvendelse af lærernes arbejdstid samt en anderledes anvendelse af det pædagogiske personale fra SFO og fritidsklub i dele af den længere skoledag.

Fastlæggelsen af lærernes undervisningsopgaver vil skulle ske efter en kommunalpolitisk prioritering og en konkret ledelsesvurdering i de enkelte kommuner og på den enkel-

te skole ud fra en række hensyn, herunder den enkelte lærers erfaring, kompetencer og ønsker, skolens samlede undervisningsbehov samt skolens behov for løsning af øvrige opgaver.

På den baggrund er der enighed om, at de nuværende lærere, børnehaveklasseledere og pædagoger mv. vil kunne varetage de ekstra timer og den nye tid til understøttende undervisning.

Regeringen og KL er enige om, at der med reformen omprioriteres således, at lærerne inden for den almindelige arbejdstid i gennemsnit underviser ca. 2 klokketimer mere om ugen. Lærerne skal varetage undervisningen i fagene, mens den understøttende undervisning i den øvrige del af skoledagen skal varetages i kombination mellem lærere, pædagoger og personale med andre kvalifikationer. Ressourceforbrug og personaleanvendelse besluttet lokalt i de enkelte kommuner og på de enkelte skoler.

- Mange børn vil med den sammenhængende skoledag tilbringe færre timer i fritidsordninger eller klubtilbud. Personaleressourcer vil derfor skulle flyttes fra fritidsordninger og klubtilbud og over i folkeskolens undervisning, idet børnene vil få mindre behov for at benytte disse ordninger, når skoledagen udvides. Det skønnes, at der kan frigøres ressourcer svarende til i størrelsesordenen 1,2 mia. kr. som følge af reduceret pasningsbehov. Det er lagt til grund, at forældrebetalingssandelen holdes uændret.
- Der gennemføres en række afbureaukratiseringsinitiativer, som kan frigøre godt 100 mio. kr. i folkeskolen og øge den lokale fleksibilitet i tilrettelæggelsen af folkeskolen. Bl.a. lempes reglerne for brug af holddannelse i den fagopdelte undervisning i fagene, pædagogisk råd bliver frivilligt, timetalsstyringen gøres mere fleksibel, bestemmelsen om klasselærerrfunktionen gøres mere fleksibel, der skabes udvidede muligheder for fælles ledelse mv.
- De kommunale serviceudgifter og bloktilskud løftes med 204 mio. kr. i 2014 og 407 mio. kr. i 2015 og frem. Herudover løftes kommunernes bloktilskud ekstraordinært med 300 mio. kr. i 2014, 600 mio. kr. i 2015 og 2016 samt 300 mio. kr. i 2017 i lyset af de omstillingsudfordringer, som kommunerne står over for lokalt.

Det ekstraordinære løft af bloktilskuddet fordeles på baggrund af objektive kriterier for kommuner med økonomiske udfordringer. Økonomi- og Indenrigsministeriet udarbejder relevante kriterier med henblik på at foretage en udmelding medio august.

Regeringen og KL er enige om i fællesskab at følge omstillingen i folkeskolen tæt i de kommende års økonomiaftaler, herunder realiseringen af de faglige ambitioner og mål for eleverne.

Løft af kompetencedækning i folkeskolen

Det indgår som et centralt element i reformen, at der skal ske et væsentligt løft af kompetenceniveauet i folkeskolen. Eleverne skal undervises af lærere med undervisningskompetence (tidligere linjefag). På den baggrund har regeringen afsat 1 mia. kr. til efteruddannelse af læ-

rere og pædagoger i 2014-2020. Endvidere er der afsat i alt 60 mio. kr. i 2013-2015 til kompetenceudvikling af lederne på området.

Regeringen og KL har drøftet målsætningen om at hæve niveauet for kompetencedækning i alle fag i folkeskolen over de kommende år. Der er enighed om målet om fuld kompetencedækning, og at kommunerne med afsæt i de afsatte og kommunernes eksisterende midler løfter kompetencedækningen fra ca. 80 pct. i dag til et niveau på mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018 – opgjort på kommuneniveau. Regeringen og KL drøfter i 2018 det resterende løft til 95 pct. kompetencedækning under hensyntagen til de muligheder, de planlægningsmæssige hensyn tillader.

Der udmøntes 700 mio.kr. til kommunerne frem mod 2020 via puljer fordelt på baggrund af antallet af elever i kommunerne. De resterende midler afsættes i staten til afledte taxameterudgifter mv. De nærmere rammer fremgår af bilag 2.

Midlerne skal først og fremmest anvendes til at sikre fuld kompetencedækning. Herudover er regeringen og KL enige om, at efteruddannelsesmidlerne skal bruges til at understøtte en række prioriterede kompetencer for lærere og pædagoger i folkeskolen, *jf. boks 2*.

Boks 2

Indsatsområder i forhold til efteruddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen

- Undervisningskompetence.
- Løbende faglig opdatering.
- Understøttelse af øget inklusion.
- Klasseledelse.
- Specialistkompetencer inden for bl.a. læsning, matematik, specialpædagogik og dansk som andetsprog.
- Øvrige særlige indsatsområder som fx øget anvendelse af it i undervisningen.

Med henblik på at uddybe ovenstående pejlemærker for anvendelse af midlerne til efteruddannelse indbyder Børne- og Undervisningsministeren til drøftelser med de relevante parter. Der nedsættes udvalg, med repræsentanter udpeget af LC, Skolelederforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen, BUPL, FOA, KL og Ministeriet for Børn og Undervisning, som skal give inspiration til den lokale udmøntning af midlerne. Kommunerne vil inddrage de relevante faglige organisationer, idet kommunerne træffer endelig beslutning om midlernes anvendelse.

Som led i kompetenceløftet udarbejder kommunerne en lokal kompetenceplan for perioden.

Regeringen og KL er enige om løbende at følge op på kommunernes realisering af kompetenceløftet og udmøntningen af midlerne. Der gøres særskilt status i økonomiforhandlingerne for 2016 og 2018.

Kommunal sundhed

Et stigende antal ældre og en fortsat vækst i antallet af borgere med kroniske sygdomme vil i de kommende år udfordre det danske sundhedsvæsen. Regeringen og KL er derfor enige om at prioritere sundhedsområdet højt og at sikre mest mulig sundhed for pengene. Samarbejdet mellem de forskellige sektorer er afgørende for at sikre gode, sammenhængende patientforløb, hvor indsatsen leveres så tæt på borgeren, som det er fagligt hensigtsmæssigt.

KL er enig i visionerne i regeringens sundhedspolitiske udspil, der skal understøtte mere sammenhæng og lighed i sundhedsvæsenet. I udspillet er der afsat 328 mio. kr. i perioden 2014-2017 til en styrkelse af den kommunale indsats på sundhedsområdet.

Regeringen og KL er desuden enige om at styrke den forebyggende og sundhedsfremmende indsats i kommunerne med 300 mio. kr. Midlerne skal understøtte indsatsområderne i de fem nye sundhedsaftaler og anvendes med fokus på den patientrettede forebyggelse samt i forhold til patienter, der typisk har behandlingsforløb på tværs af sektorgrænser. Dermed skal midlerne samtidig understøtte samarbejdet mellem kommuner, sygehuse og praksissektoren.

Der er enighed om, at anvendelsen af midlerne drøftes i regi af sundhedsaftalerne, hvor der ligeledes følges op på resultater og erfaringer. Erfaringerne drøftes med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse i foråret 2015.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om følgende mål for den patientrettede forebyggelsesindsats:

- Færre u hensigtsmæssige genindlæggelser.
- Færre forebyggelige indlæggelser.
- Færre u hensigtsmæssige akutte korttidsindlæggelser.
- Færre færdigbehandlede patienter, der optager en seng på sygehusene.

I lyset af disse mål opstiller kommuner og regioner som led i sundhedsaftalerne fælles målsætninger for den patientrettede forebyggelsesindsats.

Der er enighed om, at der er behov for en række tiltag, der kan medvirke til at styrke sammenhængen i sundhedsvæsenet:

- *5 sundhedsaftaler frem for 98.* Sundhedsaftalerne skal i højere grad understøtte sammenhængende patientforløb, og der igangsættes et arbejde med at nytænke og styrke sundhedsaftalerne.
- *Styrket almen praksis.* Der er behov for i højere grad at sammentænke kommunale sundhedsopgaver med opgaverne i almen praksis. Derfor er der bl.a. lagt op til at sikre kommunerne større indflydelse på praksisplanlægningen.
- *Synlighed om resultater.* Der gennemføres en synlighedsreform baseret på principper om relevant dokumentation af hele sundhedsvæsenet, åbenhed om resultater og forbedring af indsatser.
- *Kommunernes indsats på det psykiatriske område.* Regeringen og KL er enige om, at indførelsen af en ny udrednings- og behandlingsret i psykiatrien skal følges af en fortsat faglig velbegrunder henvisningspraksis i kommunerne og et fortsat fokus på forebyggelse.

se og støtte til borgeren. Parterne er enige om at følge op på kommunernes indsats. Regeringen og KL er herudover enige om, at der i regi af psykiatriudvalget identificeres udfordringer i forhold til at tilrettelægge en hensigtsmæssig indsats for borgere med psykiske lidelser med det formål at understøtte en tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Regeringen har i sit sundhedsudspil Mere borger, mindre patient afsat 20 mio. kr. til projektet Patientsikker Kommune. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne afsætter i alt 8 mio. kr. til projektet i 2014-2016.

Beskæftigelsesområdet

I forlængelse af reformen af førtidspension og fleksjob samt aftalen om en kontanthjælpsreform er det en central kommunalpolitisk opgave at sikre, at flest muligt får en tilknytning til arbejdsmarkedet, og at antallet af modtagere af overførselsindkomster begrænses mest muligt. Kommunernes implementering er således afgørende for at realisere reformernes målsætninger. Regeringen og KL er derfor enige om i fællesskab at sætte fokus på implementeringen af reformerne og øge vidensopbygningen. Der vil i forbindelse med de kommende års økonomiforhandlinger blive gjort status for implementeringen af reformerne samt målsætningen om færre modtagere af overførselsindkomst.

Øget politisk fokus på beskæftigelsesindsatsen

Regeringen og KL er enige om, at der er brug for et styrket lokalpolitisk fokus på beskæftigelsesindsatsen. Klare politiske mål og rammer for en effektiv indsats i den enkelte kommune er afgørende for, at færrest muligt ender på permanent offentlig forsørgelse. Beskæftigelsesområdet skal i højere grad betragtes som politisk styrbart på linje med andre kommunale områder.

KL har iværksat et partnerskab om styringen af beskæftigelsesindsatsen med en række udvalgte kommuner. Partnerskabet skal sætte fokus på, at der er rum til lokalpolitisk styring og prioritering på området.

Regeringen og KL er enige om at understøtte dette projekt og gennemføre en kortlægning af ressourceforbruget i jobcentre. Kortlægningen kan fx fokusere på medarbejdernes forskellige opgavetyper, årsagerne til det relative ressourceforbrug mellem opgaverne og it-understøttelsen af konkrete arbejdsopgaver. Samtidig kan erfaringer fra frikommuneforsøg på beskæftigelsesområdet inddrages.

Nyt refusionssystem med fokus på resultater

KL og regeringen er enige om, at refusionssystemet skal understøtte, at færrest muligt kommer på langvarig offentlig forsørgelse. Regeringen vil i 2014 fremlægge forslag til en refusionsomlægning, hvor hovedprincippet for et nyt refusionssystem skal være, at refusionssatserne er ens på tværs af ydelser og falder over tid. I forbindelse med omlægningen skal der foretages en vurdering af de byrdefordelmæssige virkninger. KL inddrages i forbindelse med udarbejdelsen af oplægget.

Regelforenkling på beskæftigelsesområdet

Styringen og reguleringen af beskæftigelsesområdet er forholdsvis kompleks og dermed ressourcekrævende. Der er derfor potentiale for at gennemføre forenklinger på området.

Der er enighed om, at regeringen vil fremlægge forslag om en række initiativer, der kan medvirke til at forbedre rammerne for kommunernes indsats:

- *Mere fleksibelt kontaktføreløb for forsikrede ledige.* Kontaktføreløbet for forsikrede ledige forenkles, så den enkelte kommune og borger får den nødvendige fleksibilitet til i fællesskab at tilrettelægge hyppighed, form og indhold i det individuelle kontaktføreløb.
- *Forenkling af kommunikation mellem a-kasser og jobcentre.* Den digitale kommunikation mellem a-kasser og jobcentre om rådighed og sanktioner forenkles med henblik på at effektivisere kommunikationen. Forenklingen planlægges iværksat i løbet af 2014.
- *Online udveksling af dagpengeoplysninger.* Der igangsættes et arbejde i samarbejde med a-kasserne om online udveksling af dagpengeoplysninger, så jobcentrene får adgang til de samme oplysninger om dagpengeudbetalinger som a-kasserne. Udviklingsarbejdet afsluttes i 2013 med henblik på, at en model for online udveksling kan udrulles i 2014.
- *"Tælleregler".* Opgørelsesmetoderne for kontaktføreløb og aktive tilbud for forsikrede ledige ændres i 2014, så kontakt og aktive tilbud tilrettelægges ud fra en opgørelse af sammenhængende (og ikke sammenlagte) ledighedsperioder. Ændringen sker samtidig med en omlægning af tidspunktet for, hvornår forsikrede ledige skal have aktive tilbud, så det sikres, at den gennemsnitlige indsats for de ledige ikke svækkes.
- *Dataregistreringskrav.* Med virkning i 2014 afskaffes en række centralt fastsatte krav om eventuelle dobbeltregistreringer samt krav til registrering af data, som ikke finder anvendelse, er vanskelige at håndtere administrativt, eller som kan hentes fra andre kilder.
- *Forenklinger på sygedagpengeområdet.* Administrationen af reglerne for opgørelse af lønmodtageres beskæftigelseskrav for ret til sygedagpenge og beregning af sygedagpenge forenkles gennem øget anvendelse af oplysninger fra andre registre.
- *Organisatoriske bindinger.* Regeringen vil fremlægge forslag om at afskaffe de bestemmelser i styringsloven, der fastlægger, at økonomiudvalget og eller et stående udvalg i kommunen skal varetage den umiddelbare forvaltning af beskæftigelsesindsatsen. Regeringen og KL er herudover enige om at drøfte mulige modeller for en justering af de øvrige organisatoriske krav til den kommunale beskæftigelsesindsats, og regeringen vil på den baggrund fremlægge forslag om en ændring af reglerne.

Regeringen og KL er enige om, at initiativerne samlet set frigør ressourcer i kommunerne svarende til 52 mio. kr., som medgår til opfyldelse af moderniseringsaftalen.

Socialområdet

Regeringen og KL er enige om, at servicelovens voksenbestemmelser skal forenkles. En forenklet servicelov på voksenområdet skal understøtte, at borgerne i højere grad får en effektiv og målrettet social indsats, der matcher borgerens behov, og som medvirker til progression og positiv udvikling hos den enkelte. Samtidig skal forenklingen understøtte kommunernes muligheder for at prioritere, så der skabes de bedst mulige resultater inden for de givne rammer.

Samtidig er regeringen og KL enige om i efteråret 2013 at drøfte mulighederne for at understøtte, at kommunerne anvender midlertidige tilbud i de situationer, hvor det er relevant.

Et samlet datagrundlag

Socialområdet er kendetegnet ved beskeden viden om effekt af de sociale indsatser. Regeringen og KL er enige om at analysere muligheder for at skabe et samlet dokumentations- og analysegrundlag for indsatserne på det sociale område, bl.a. med udgangspunkt i det fælleskommunale ledelsesinformationsystem (FLIS).

Udsatte børn og unge

Regeringen og KL var med sidste års økonomiaftale enige om at igangsætte en omstilling af indsatsen for udsatte børn og unge med fokus på uddannelse og brug af effektfulde metoder. I forlængelse heraf er regeringen og KL enige om, at andelen af udsatte børn og unge med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.

Regeringen og KL er samtidig enige om at arbejde videre med udbredelsen af effektfulde metoder i indsatsen for udsatte børn og unge, herunder målrettede familiebaserede indsatser, der kan forebygge, at barnet kommer i mistrivsel og skal have større og længerevarende støtte. Parterne er enige om i regi af partnerskabet på socialområdet at følge udviklingen på området samt implementering af den nye lovgivning om underretninger.

Effektiv drift af tilbud

Socialområdet er kendetegnet ved mange mindre tilbud. Regeringen og KL er enige om vigtigheden af, at sociale tilbud drives og styres effektivt. På den baggrund igangsættes en analyse, der skal afdække muligheder og barrierer i forhold til en mere effektiv drift og styring af sociale tilbud.

Borgerstyret personlig assistance

Kommunerne yder i dag et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne - også kaldet borgerstyret personlig assistance (BPA). Der er enighed om, at regeringen vil fremsætte forslag om en række justeringer af ordningen, der bl.a. sikrer en mere ensartet udmåling af BPA-tilskud og letter kommunernes tilsyn med firmaer og foreninger, der leverer BPA. Justeringerne skal bidrage til at lette kommunernes administration af ordningen, forbedre kommunernes styringsmuligheder og sikre, at midlerne anvendes til formålet.

Friplejeboliger

Der er i 2012 gennemført en evaluering af lov om friplejeboliger. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at der er behov for at se nærmere på den eksisterende afregningsmodel.

Forsorgshjem og kvindekrisecentre

Regeringen og KL er enige om, at der er behov for at styrke kommunernes muligheder for at give hjemløse borgere og voldsramte kvinder en sammenhængende og rehabiliterende social indsats. På den baggrund igangsættes en analyse af reglerne for ophold på forsorgshjem og kvindekrisecentre samt kommunernes praksis og styringsmuligheder på områderne. I forlængelse heraf er der enighed om at udbrede metoder på hjemløseområdet baseret på Housing First-princippet, som har vist gode resultater i Hjemløsestrategien.

Socialtilsyn

Den 1. januar 2014 træder det nye socialtilsyn i kraft. Regeringen og KL er enige om, at der er behov for at etablere et fælles it-system for de fem socialtilsyn, der sikrer smidige arbejdsgange i kommuner og socialtilsyn samt gode rammer for en effektiv lokal tilrettelæggelse af tilsynsopgaven. IT-systemet udvikles af tilsynskommunerne. Regeringen og KL er enige om, at en andel af midlerne afsat til Tilbudsportalen kan anvendes som medfinansiering hertil.

Dagtilbud

Der er prioriteret et løft af kvaliteten og normeringerne i dagtilbud, og der er enighed om, at de afsatte 500 mio. kr. fra økonomiaftalen for 2013 vil blive anvendt hertil. KL vil i efteråret følge op på anvendelsen med henblik på at sikre, at alle de afsatte midler anvendes til at forbedre kvaliteten på dagtilbudsområdet, og der gøres sammen med regeringen status på aftalen.

Herudover er regeringen og KL enige om, at kommunerne også fremadrettet vil prioritere kvalitetsforbedringer på dagtilbudsområdet.

I foråret 2014 drøfter KL og regeringen status på udviklingen i normeringer samt øvrige tiltag til forbedret kvalitet i dagtilbud i kommunerne.

Med økonomiaftalen for 2009 aftalte regeringen og KL at afskaffe løsevne lukkedage i daginstitutioner. Enkelte kommuner holder imidlertid fortsat lukkedage på almindelige hverdage. KL vil følge op i forhold til disse kommuner med henblik på at sikre, at de lever op til aftalen.

5. Lokalpolitisk råderum og demokrati

I aftalen om kommunernes økonomi for 2008 indgik en række principper for god decentral styring. Regeringen og KL er enige om en revitaliseret udgave af principperne, *jf. boks 3 og bilag 3*. Regeringen og KL vil gensidigt støtte og arbejde for de aftalte principper, herunder i KL's vejledning af kommunerne og i regeringens samarbejde med Folketinget.

Boks 3

Principper for kommunal-statsligt samarbejde

Tydeligt lokalt ansvar og opbakning til lokale prioriteringer.

1. Tydeligt opgave- og budgetansvar.
2. Styring på mål og resultater.
3. Politisk ansvar og decentralt ledelsesrum.
4. Enkelt-sager løses konkret.

Samarbejde om modernisering af den offentlige sektor.

5. Samarbejde om nytænkning og effektivisering.
6. Viden er grundlaget.
7. Flere fælles løsninger.

Et tættere og mere forpligtende samarbejde.

8. Nye former for samarbejde.
9. Samspil om velfærden.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fortsat skal tage et aktivt ansvar for at sikre det lokale demokrati, inddrage borgerne i de lokale beslutninger og arbejde for en højere valgdeltagelse ved kommunalvalget til efteråret. Der afsættes 7 mio. kr. af de overskydende midler fra den nedlagte Kommunale Momsfond til projekter vedrørende det lokale demokrati, herunder en kampagne for at øge valgdeltagelsen blandt unge frem mod regions- og kommunalvalget i efteråret 2013.

Regeringen har i samarbejde med arbejdsmarkedets parter i den offentlige sektor igangsat et arbejde med at formulere fælles principper for modernisering af den offentlige sektor. Principperne skal understøtte arbejdet med modernisering på alle niveauer.

For at fastholde den konstruktive dialog om modernisering af den offentlige sektor er regeringen, KL og Danske Regioner enige om at arbejde videre med følgende initiativer:

- *Udvikling af nye styreformer med fokus på tillid og samarbejde.* Der gennemføres i samarbejde med MindLab et antal styringslaboratorier til at udvikle ideer til nye styringsformer i den offentlige sektor.
- *Forsøg med fritagelse fra overenskomstmæssige bindinger.* Inspireret af frikommuneforsøgene iværksættes forsøg, hvor udvalgte kommuner og regioner efter aftale med de involverede/relevante overenskomstparter og faglige organisationer får mulighed for fritagelse fra overenskomstmæssige bindinger. Hensigten er at vurdere om de nuværende overenskomster udgør en barriere for en smartere indretning af opgaveløsningen.
- *Oprettelse af center for innovation.* Der oprettes et Center for Offentlig Innovation, som skal understøtte, at innovation spredes og forankres på tværs af den offentlige sektor. Centret skal også styrke medarbejder- og brugerdreven innovation i det offentlige.

Der afsættes op til 10 mio. kr. årligt i perioden 2014-2016, hvoraf kommunerne og staten hver finansierer op til 4 mio. kr., mens regionerne finansierer op til 2 mio. kr.

6. Modernisering og bedre ressourceanvendelse

I økonomiaftalen for 2013 aftalte regeringen og KL at frigøre ressourcer i kommunerne svarende til 1½ mia. kr. frem til 2014. De frigjorte ressourcer kan anvendes til bedre borgernær service i kommunerne. Moderniseringsaftalen indebærer, at regeringen og kommunerne hver gennemfører tiltag svarende til i alt 750 mio. kr. i 2014.

Regeringen har med økonomiaftalen for 2013 og 2014 i alt fremlagt initiativer for 770 mio. kr. og har dermed opfyldt sin forpligtelse i Moderniseringsaftalen. I økonomiaftalen for 2014 har regeringen fremlagt følgende initiativer, der frigør ressourcer i kommunerne:

- Regelforenkling på beskæftigelsesområdet.
- Regelforenkling på folkeskoleområdet.
- Afledte muligheder af statslige indkøbsaftaler.

Som led i deres opfyldelse af aftalen har kommunerne i 2013 bl.a. haft fokus på at nedbringe udgifterne til den kommunale administration, digitalisering og velfærdsteknologi mv. I 2014 vil kommunerne sætte fokus på følgende områder:

- Effektivisering af kommunernes arbejde med social kontrol og snyd.
- Effektivisering af kommunernes administration.
- Udbredelse af velfærdsteknologiske løsninger på fire områder.
- Anvendelse af de forpligtende indkøbsaftaler.

Der er enighed om at følge systematisk op på de aftalte initiativer og drøfte en eventuel forlængelse af moderniseringsaftalen i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2015.

Regeringen og KL vil se nærmere på mulighederne for at effektivisere bl.a. administrative støttefunktioner gennem øget standardisering og flere fælles løsninger på tværs af kommuner og i fællesoffentlig regi.

Regeringen og KL har desuden igangsat et styrings- og reguleringseftersyn, som skal bidrage til at sikre en sammenhængende og effektiv anvendelse af de offentlige ressourcer samt en bedre og mere koordineret indsats over for borgeren.

Digitalisering

Regeringen og KL er enige om at fortsætte den trinvise overgang til fuld digital kommunikation i 2015. Den 1. december 2014 overgår 10 nye områder i kommunerne til obligatorisk digital selvbetjening i bølge 3. Det vil frigøre ressourcer i kommunerne svarende til 64 mio. kr. i 2015 stigende til 94 mio. kr. ved fuld indfasning fra 2016.

En analyse peger på, at der er et økonomisk potentiale ved at konsolidere telefoniske henvendelser. Regeringen og KL er enige om at fortsætte analysearbejdet med henblik på at kvalificere modeller for eventuel etablering af tværgående kontaktcentre.

Udbetaling Danmark er pr. 1. marts 2013 overgået til fuld drift. Regeringen og KL er enige om, at etableringen af den nye myndighed er forløbet inden for den aftalte økonomiske og tidsmæssige ramme. Parterne er på den baggrund enige om, at der frem mod forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2015 skal foretages en evaluering efter Udbetaling Danmarks etablering.

Overgangen til digital post for virksomheder i 2013 og borgerne i 2014 forudsætter en stærk og koordineret implementeringsindsats, der løftes af parterne i fællesskab. Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at der samlet set afsættes 34,1 mio. kr. til implementeringsindsatsen i 2014-2017, hvoraf kommunerne finansierer i alt 12 mio. kr. i perioden.

Som led i realiseringen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi er der gennemført analyser, som viser et effektiviseringspotentiale ved en forstærket indsats for at reducere omfanget af snyd og fejludbetalte sociale ydelser. Regeringen og KL er enige om at fastholde fokus på området, og KL og kommunerne vil gennemføre en målrettet fælleskommunal indsats med henblik på at sikre en mere effektiv anvendelse af digitale underretninger om ændringer i borgernes indkomst mv.

Digital velfærd

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om senest i efteråret 2013 at indgå en samlet aftale om Strategi for digital velfærd, herunder klare målsætninger og konkrete initiativer. Parterne er endvidere enige om, at strategien skal medvirke til nytænkning af den offentlige sektor og til at frigøre et effektiviseringspotentiale, for hvilket der fastlægges et mål i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2015.

Der iværksættes en samlet indsats for national udbredelse af modne velfærdsteknologiske løsninger. I første omgang på områder, der skal øge borgernes selvhjulpethed og effektivisere arbejdsgangene, bl.a. gennem implementering af hjælp til løft, bedre brug af hjælpemidler, spiseroletter og vasketoiletter. Indsatsen iværksættes inden for rammerne af et fælleskommunalt program for udbredelse af velfærdsteknologi. Den nationale udbredelse på de fire områder vurderes samlet set at kunne frigøre nettogevinster for mindst ½ mia. kr. i kommunerne ved fuld indfasning i 2017.

Der er herudover enighed om en ny digitaliseringsstrategi for sundhedsvæsenet. Aftaler vedrørende digitalisering, digital velfærd og sundheds-it er uddybet i bilag 4.

Fælles udbud af befordringsordninger mv.

I forlængelse af aftalen om kommunernes økonomi for 2013 er der gennemført en analyse af mulighederne for at indhøste effektiviseringsgevinster ved en omlægning af de kommunale befordringsordninger.

Analysen viser, at der er betydelige potentialer forbundet med en forbedret planlægning af kørslen i kommunerne og overdragelse af udbud, trafikindkøb samt en større del af planlægnings- og driftsopgaverne på befodringsområdet til trafikelskaberne.

Gevinsterne forbundet med omlægningen frigøres frem mod 2017. I 2014 skønnes en samlet gevinst på 100 mio. kr. stigende til 430 mio. kr. i 2017. I 2014 medgår de frigjorte midler til en prioritering af den forebyggende og sundhedsfremmende indsats i kommunerne. Der er ikke herudover taget stilling til prioriteringen af de frigjorte midler. Der følges op i forbindelse med de årlige drøftelser om kommunernes økonomi.

Indkøb

Den første fase af kommunale forpligtende aftaler er afsluttet. Størstedelen af kommunerne har tilsluttet sig aftalerne, og der er et samlet besparelspotentiale på 260 mio. kr. i aftalernes løbetid. Den anden fase af kommunale forpligtende aftaler er igangsat og forventes at træde i kraft i slutningen af 2013.

Erfaringerne viser, at der er et stort økonomisk potentiale ved at standardisere, koordinere og forpligte det kommunale varekøb. Det kræver imidlertid også, at kommunerne anvender de forpligtende aftaler, så gevinsterne realiseres. Parterne er enige om at følge op på, at dette i højere grad er tilfældet.

Kommunal benchmarking

Systematisk anvendelse af benchmarkdata og udbredelse af viden om de mest effektive indsatser kan styrke kommunernes grundlag for lokal prioritering.

Regeringen og KL er enige om følgende indsatser, der skal understøtte, at benchmarking i højere grad bliver en integreret del af kommunernes styrings- og prioriteringsarbejde:

- Der gennemføres hvert år et antal *benchmarkinganalyser*, der skal gå i dybden med udvalgte områder og problemstillinger og derigennem understøtte læring om bedste praksis. Analyserne gennemføres bl.a. af KORA.
- Der udvikles løbende supplerende *nøgletal*, der på relevante områder understøtter aftalte målsætninger, herunder med afsæt i de gennemførte benchmarkinganalyser. Nøgletallene kan indgå i det Fælleskommunale Ledelsesinformationssystem, FLIS, samt i de Kommunale Nøgletal under Økonomi- og Indenrigsministeriet.
- KL vil fortsætte og styrke udsendelsen af *kommunebenchmarks*, hvor der sættes fokus på kommunernes performance på konkrete områder eller i forhold til konkrete problemstillinger. Det understøtter større opmærksomhed omkring sammenligning af resultater.

Udviklingen i centrale benchmarkingresultater samt resultater og opfølgning på de gennemførte analyser drøftes i forbindelse med de årlige forhandlinger om kommunernes økonomi. Arbejdet med styrket benchmarking forankres i en fælles styregruppe.

Offentlig-privat samarbejde

Regeringen og KL er enige om at understøtte og udbrede kommunernes samarbejde med private aktører. Kommunernes brug af private leverandører målt ved IKU-indikatoren udgør 25,4 pct. i 2012, hvilket afspejler en mindre stigning i forhold til 2011. Der er samtidig stor for-

skel i kommunernes konkurrenceudsættelse. Det indikerer, at der samlet set er potentiale for en stigning i kommunernes konkurrenceudsættelse.

Med henblik på at fremme offentlig-privat samarbejde etableres en låne- og deponeringsfritagelsespulje på 150 mio. kr. i 2014, hvor der kan søges om låneadgang eller dispensation fra deponeringsforpligtelsen i lånebekendtgørelsen.

Frikommuner

Regeringen og KL er enige om at understøtte kommunernes arbejde med at foretage en systematisk evaluering og erfaringsopsamling i forbindelse med frikommuneforsøgene. Der afsættes 2,5 mio. kr. hertil finansieret af overskydende midler fra den nedlagte Kommunale Momsfond.

7. Øvrige temaer

Kommunernes låne- og deponeringsregler

I forlængelse af økonomiaftalen for 2013 har en arbejdsgruppe set på mulige moderniseringer af de kommunale og regionale låne- og deponeringsregler. Økonomi- og Indenrigsministeriet vil på den baggrund gennemføre en forenkling af låne- og deponeringsreglerne med følgende initiativer:

- Fri adgang til at konvertere mellem konkrete projekter inden for en lånepuljes formål.
- Lånedispositioner til konkrete anlægsaktiviteter kan overføres til det efterfølgende år, hvis de konkrete projekter er igangsat - helt eller delvist - ved bindende anlægskontrakt.
- For i højere grad at ligestille låne- og deponeringsreglerne frigives midler, der er deponeret i forbindelse med indgåelse af leje- og leasingaftaler mv., fremadrettet allerede fra tidspunktet for ibrugtagning med en femogtyvendedel årligt.
- Generel adgang til deponeringsfritagelse ved kortvarige tidsbegrænsede aftaler om leje og leasing i op til 3 år.

Restancer

Regeringen og KL er enige om at fastholde fokus på opkrævning og inddrivelse af kommunale restancer. Dette fokus forankres i et målrettet partnerskab på området.

Der er enighed om, at regeringen i den kommende folketingssamling vil arbejde for, at kommunale forsyningsselskaber gives adgang til at afkræve en skyldners CPR-nummer, så forsyningsselskabernes restancer kan inddrives gennem lønindeholdelse.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der i regi af partnerskabet igangsættes analyser, der frem mod foråret 2014 afdækker muligheden for at tilpasse lovgivningen, samt i givet fald opstiller konkrete modeller herfor, på følgende områder:

- Udvide adgangen til lønindeholdelse, herunder civilretslige krav og restancer til biblioteker.
- Tillægge afgørelser om modregning forældelsesafbrydende virkning.
- Optimere inddrivelsesprocessen i forhold til pengeinstitutterne.

- Forkorte rykkerforløb.
- Styrke inddrivelsen gennem indregning af kommunale restancer i forskudsskatten og ved at justere tabeltrækket.

Regeringen og KL er derudover enige om, at det i det videre arbejde drøftes, om der både kan forebygges og gives kommunerne bedre mulighed for at afdække sager om socialt snyd/bedrageri med offentlige ydelser.

Endelig er regeringen og KL enige om, at der skal arbejdes videre med udviklingen af statistik til kommunerne om inddrivelsesindsatsen, og at der igangsættes et projekt vedrørende optimering af den samlede lønindeholdelsesproces.

Kommunalt ansatte med statslig tjenestemandspension

Der har siden 1993 kunnet konstateres en højere udvikling i slutlønnen for de kommunalt ansatte med statslig tjenestemandspension end for tilsvarende grupper i staten. I forlængelse af sidste års økonomiaftale er regeringen og KL enige om, at kommunerne fremadrettet finansierer eventuelle pensionsudgifter til kommunalt ansatte folkeskolelærere og pædagoger (P76) med ret til statslig tjenestemandspension udover niveauet svarende til henholdsvis trin 44 og 37 (statslig trin). Finansieringen vil ske på individuel basis, hvor der samtidig tages højde for eventuelle ledere i gruppen. Ændringen har virkning for tjenestemænd, der pensioneres fra og med 1. juli 2013.

Samarbejde om exit-programmer

Regeringen og KL er enige om, at det er vigtigt, at der er et velfungerende samarbejde om personer, som indgår i exit-programmer. KL vil drøfte arbejdet med exit-programmer med en række kommuner og vil på den baggrund komme med forslag til håndteringen af den fremadrettede boliganvisning og fordeling af udgifter i tilfælde, hvor en deltager i et exit-program skal flyttes fra én kommune til en anden. Parterne er enige om årligt at drøfte, hvordan samarbejdet forløber, herunder i forhold til de uddannelses- og beskæftigelsesmæssige indsatser for denne gruppe af personer.

Etablering af et fælles færgesekretariat

Som led i udligningsaftalen forhøjes tilskuddet til kommuner med mindre øer med 15 mio. kr. med virkning fra 2014. Regeringen og KL er enige om, at en del af tilskuddet til kommuner med mindre øer anvendes til etablering af et fælles færgesekretariat. Udgifterne hertil forventes at udgøre ca. 2 mio. kr. årligt. KL koordinerer etableringen af færgesekretariatet i 2014. Det fælles færgesekretariat kan efter fire år evalueres blandt de deltagende kommuner.

Totaløkonomiske opgørelser

Med vækstplanen for sundheds- og velfærdsløsninger styrker regeringen fokus på ibrugtagning af nye, effektive og omkostningsbesparende løsninger på sundheds- og velfærdsområdet. Regeringen vil i samarbejde med KL udvikle metoder for vurdering af totaløkonomiske opgørelser ved ibrugtagning af nye hjælpemidler og løsninger.

Væksthuse

Der er indgået en særskilt national aftale om rammer og mål for væksthuses indsats i 2014. På dette grundlag indgår kommunerne i hver region i slutningen af 2013 en aftale med regionens væksthuse om indsatsen i 2014. Der er enighed om at fortsætte drøftelserne af den struktur, der skal sikre et sammenhængende erhvervsfremmesystem til gavn for øget vækst i virksomhederne.

Vindmøller

Som en del af en aftale om kommunernes planlægning for vindmøller på land etableres en lånepulje på samlet 50 mio. kr. i 2014-15 til erhvervelse af ejendomme med henblik på opførelse af vindmøller. Puljen holdes inden for den samlede aftalte anlægsramme.

Bredbånd og mobildækning

Regeringen og KL er enige om, at der etableres en lånepulje på samlet 50 mio. kr. i 2014-15 til udbredelse af bredbånd og mobildækning i udkantsområder.

Bilag:

1. Styrket økonomistyring i kommunerne.
2. Fuld kompetencedækning.
3. Principper for kommunal-statsligt samarbejde.
4. Digitalisering og digital velfærd.

God økonomistyring i kommunerne

Regeringen og KL har i forbindelse med økonomiaftalen for 2013 aftalt at styrke samarbejdet som led i Projekt god økonomistyring i den offentlige sektor. God økonomistyring handler ikke kun om at følge udviklingen i indtægter og udgifter, men også om at opnå indsigt i, hvad pengene anvendes på og anvende den viden i den løbende budgetlægning, opfølgning og regnskabsaflæggelse. God økonomistyring skal således bidrage til at synliggøre og frigøre ressourcer til at prioritere de indsatser, der giver mest værdi for borgerne. Som en del af dette arbejde har eksterne konsulenter i efteråret 2012 gennemført en kortlægning af økonomistyringen i 10 kommuner.

På baggrund af kortlægningen er der opstillet et langsigtet målbillede for god økonomistyring i kommunerne, jf. *tabel 1*. Målbilledet for god økonomistyring er blandt andet baseret på følgende konklusioner:

- Rammestyringen skal fortsat udgøre udgangspunktet for kommunernes økonomistyring og understøttes af indsatser, der medvirker til at understøtte økonomifunktionens arbejde med at styrke indsigten i ressourceanvendelsen.
- Kommunernes arbejde med budgetlægning kan videreudvikles med henblik på at opnå større viden om hvilke opgaver, der forventes gennemført, og hvad opgaverne koster. Det kan blandt andet ske gennem fokus på budgetforudsætninger, de væsentligste udgiftsdrivere og brug af periodisering. Derudover kan kommunernes arbejde med flerårsperspektiver videreudvikles gennem brug af økonomiske målsætninger.
- Kommunernes arbejde med den løbende budgetopfølgning kan videreudvikles med henblik på at kvalificere de løbende prioriteringsdrøftelser. Det kan blandt andet ske gennem en tidlig dialog med de decentrale enheder om økonomi og aktiviteter og forventet regnskabsresultat. I tillæg hertil kan kommunernes arbejde med årsregnskabet understøttes gennem hurtigere regnskabslukning og løbende validering af registreringerne i økonomisystemet. Kommunernes fokus på og viden om enhedspriser kan styrkes og indarbejdes i den løbende styring.
- Kommunernes arbejde med benchmarking kan styrkes yderligere ved at anvende benchmarking som redskab til at identificere effektiviseringspotentialer og effektive opgaveløsninger. I tillæg hertil kan kommunernes anvendelse af ledelsesinformation videreudvikles yderligere gennem brug af relevante nøgletal, der målrettes de forskellige organisatoriske styringsniveauer internt i kommunen.

Indsatser

Regeringen og KL er enige om, at målbilledet skal være retningsgivende for nogle fælles indsatser, som skal videreudvikle kommunernes økonomistyring. Målbilledet skal endvidere bidrage til, at den kommunale økonomistyring understøtter statens samlede udgiftspolitiske styring af den offentlige sektor. Der er enighed om, at følgende indsatser med virkning fra 2014 skal understøtte arbejdet med at implementere målbilledet.

- Langsigtede finansielle målsætninger samt målsætninger for eksempelvis drift og anlæg
- Levering af månedlige forbrugstal til Danmarks Statistik
- Hurtigere godkendelse af kommunernes årsregnskaber

Herudover er der en række temaer inden for økonomistyringen, hvor der i dag er forskellige erfaringer i forhold til udbredelse og anvendelse. Regeringen og KL er på den baggrund enige om i efteråret 2013 at påbegynde de første af flere pilotprojekter med henblik på opsamling af nuværende erfaringer samt udvikling af ny viden. Erfaringerne fra pilotforløbene vil danne baggrund for de konkrete indsatser, der kan implementeres på længere sigt. Projekterne vil vedrøre:

- Brug af periodiserede budgetter
- Brug af afvigelsesforklaringer i budget og opfølgning samt i forhold til enhedspriser i regnskabet
- Udarbejdelse og anvendelse af enhedspriser
- Brug af koncernnøgletal, der understøtter kommunens tværgående styring. Koncernnøgletallene vil bl.a. blive en integreret del af FLIS.
- Brug af overførselsadgang mellem årene
- Anvendelse af demografi- og budgetmodeller

Som opfølgning på målbilledet og ovenstående tiltag gennemføres en årlig status for økonomistyringen, der danner grundlag for en opfølgning i foråret 2014. På den baggrund identificeres eventuelle behov for nye indsatser i forhold til kommunernes økonomistyring.

Det videre arbejde med implementering af målbillede og indsatser forankres i en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Finansministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet samt KL. Desuden sker en inddragelse af Budget- og regnskabsudvalget under Økonomi- og Indenrigsministeriet i implementering af regelsæt samt opfølgning på erfaringer.

Målbilledet for god økonomistyring i kommunerne er gengivet nedenfor *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Målbillede for god økonomistyring i kommunerne

Styringsområde	God økonomistyring i kommunerne
Økonomisk politik og målsætninger	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af kommunens økonomistyring sker inden for rammestyring. • Kommunen har en økonomisk politik med konkrete finansielle målsætninger for udviklingen i kommunens økonomi. • Kommunens økonomistyringsprincipper understøtter mulighed for prioritering på tværs i kommunen. • Kommunen fastlægger konkrete mål for arbejdet med effektiviseringer.
Budgettering	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens budgetlægning har sammenhæng til politikker, strategier og mål. • Økonomifunktionen sikrer, at der sker løbende vidensudveksling med de decentrale enheder i budgetlægningen og sikrer, at de decentrale enheder hurtigt kender deres budget efter budgetvedtagelsen. • Kommunen forholder sig til de faktisk realiserede udgifter og har viden om de væsentligste udgiftsdrivere i budgetteringen. • Kommunens budgetter indeholder klare og realistiske budgetforudsætninger inden for de definerede økonomiske rammer. • Med afsæt i områdernes styringsbehov periodiseres budgetterne med styringsrelevant frekvens og detaljeringsniveau.
Opfølgning	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomifunktionen har processer for opfølgning og løbende prognostisering og forklaringer af væsentlige afvigelser i forbrug. • Økonomifunktionens opfølgning indeholder viden om udvikling i økonomi og aktivitet, og giver grundlag for at opdage og reagere på mer- og mindreforbrug hurtigt. • Økonomifunktionen udarbejder løbende rapporteringer til økonomiudvalget, der understøtter kommunens samlede styringsbehov. • Kommunens regnskab godkendes hurtigt efter periodens lukning og inddrages aktivt i den løbende styring. • Kommunen følger i relevant omfang op på politikker, strategier og mål gennem integration af resultatmål og effekter i den løbende styring.
Koncernstyring/Ledelsesinformation	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomifunktionen inddrager relevante nøgletal til kvalificering af budgetlægning og opfølgning. • Kommunen benytter blandt andet benchmarking til identificering af effektiviseringspotentialer og effektive opgaveløsninger både internt i kommunen og på tværs af kommuner.

Fuld kompetencedækning

Et centralt element i folkeskolereformen er fuld kompetencedækning i undervisningen og bedre anvendelse af efteruddannelsesmidler. Der er enighed om følgende:

Målsætning og afsatte midler

- Der afsættes 1 mia. kr. til kompetenceudvikling i 2014-2020.
- Der udmøntes heraf 700 mio. kr. til kommunerne og 300 mio. kr. til statslige afledte udgifter til statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og taksameter.
- Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen i folkeskolen løbende øges. Målet er et niveau på mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018 – opgjort på kommuneniveau. Regeringen og KL drøfter i 2018 det resterende løft til 95 pct. kompetencedækning under hensyntagen til de muligheder, de planlægningsmæssige hensyn tillader.
- Kravet om fuld kompetencedækning gælder alle fag, alle klassetrin og på kommuneniveau og indskrives i folkeskoleloven.
- Der kan gives dispensation i forhold til helt særligt udfordrede kommuner, herunder økommuner.

Udmøntning

- Den kommunale andel af midlerne udmøntes fra en pulje på § 20 Ministeriet for Børn og Undervisning.
- Midlerne fordeles mellem kommunerne ud fra antallet af folkeskolebørn.
- Kommunerne gives mulighed for at opspare midler til fx senere store efteruddannelses-satsninger. Beløbet efterreguleres i 2021 i forhold til, hvor stor en del af midlerne, der samlet set vurderes at være anvendt til formålet.
- Der oprettes en særskilt konto i de kommunale regnskaber, hvor kommunerne skal regnskabsføre deres udgifter til kompetenceudvikling.
- Det aftales i forbindelse med den konkrete udmøntning, hvilke udgifter der kan regnskabsføres på den pågældende konto, idet det dog på kontoen ikke vil være muligt at sondre mellem udgifter, kommunen under alle omstændigheder ville have afholdt og udgifter til et løft.
- Kommunerne gøres ansvarlige for at dokumentere, at alle midlerne er anvendt til formålet og at dette indrapporteres til Ministeriet for Børn og Undervisning.
- Det påhviler kommunernes revision i forbindelse med den almindelige revision at sikre, at de konterede udgifter er retvisende. Det fastlægges en fælles og på forhånd aftalt opgørelsesmetode.

Opfølgning

- Kommunerne skal dokumentere midlernes anvendelse inden for formålet og der fastlægges en fælles og på forhånd aftalt opgørelsesmetode herfor.
- Midlerne kan anvendes til en række prioriterede indsatsområder, *jf. boks 1*:

Boks 1 – Indsatsområder ift. efteruddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen

- Linjefagskompetence
- Understøttelse af øget inklusion.
- Klasseledelse.
- Løbende faglige opdatering.
- Specialistkompetencer inden for bl.a. læsning, matematik, specialpædagogik og dansk som andetsprog.
- Øvrige særlige indsatsområder som fx øget anvendelse af it i undervisningen.

- Der etableres et centralt partsudvalg, som skal drøfte pejlemærker for anvendelsen nærmere.
- Der følges løbende op på udviklingen i kompetencedækningen via UNI-C's løbende opgørelser, der bygger på data fra skolernes digitale studieadministrative systemer, som indeholder stamdata for de ansatte læreres kompetencer, hvilke fag og klassetrin de underviser mv. for samtlige folkeskoler i landet.
- Kommunerne udarbejder en lokal kompetenceplan, herunder bl.a. for anvendelsen af midlerne inden for de prioriterede områder for lærerne og pædagogerne i folkeskolen.
- Der vil være mulighed for at ændre udmøntningsmodellen, såfremt kommunerne ikke anvender midlerne som aftalt, eller hvis kompetenceniveauet ikke løbende forbedres i tilstrækkeligt omfang.

Principper for kommunal-statsligt samarbejde

I aftalen om kommunernes økonomi for 2008 indgik en række principper for god decentral styring, der tager afsæt i, at en stærk decentral offentlig sektor understøtter kvalitet for pengene ved, at opgaveløsningen tilpasses lokale ønsker og behov. Med økonomiaftalen for 2013 var regeringen og KL enige om, at dialogen mellem stat og kommuner bygger videre herpå. Det blev samtidig aftalt at igangsætte et eftersyn af de tidligere aftalte principper.

Den økonomiske krise har medført skærpede udfordringer for den offentlige økonomi og nødvendiggjort gennemførelsen af reformer og omstillinger af den offentlige sektor. Kommunerne har i den sammenhæng påtaget sig et stort ansvar i forhold til konsolideringen af de offentlige finanser og omstillingen af offentlige serviceydelser bl.a. gennem strukturændringer.

Siden kommunalreformen er der skabt nye samarbejdsrelationer mellem kommunerne. Fælles udfordringer imødekommes i stigende grad gennem fælles løsninger – ikke mindst når standardisering af administrative rutiner kan give effektiviseringsgevinster. Etableringen af KOMBIT, den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og fælles indkøb er alle eksempler på fælleskommunale og fællesoffentlige løsninger med sigte på effektivisering. I de kommende år vil denne udvikling forstærkes på de opgaveområder, hvor lokalpolitiske prioriteringer spiller en mindre rolle, men hvor administrativ standardisering giver mulighed for effektiviseringsgevinster.

Med afsæt i de skitserede udfordringer og muligheder er regeringen og KL enige om at opdatere og revitalisere de tidligere aftalte principper under følgende overskrifter:

Tydeligt lokalt ansvar og opbakning til lokale prioriteringer

- Tydeligt opgave- og budgetansvar
- Styring på mål og resultater
- Politisk ansvar og decentralt ledelsesrum
- Enkeltsager løses konkret

Samarbejde om modernisering af den offentlige sektor

- Samarbejde om nytænkning og effektivisering
- Viden er grundlaget
- Flere fælles løsninger

Et tættere og mere forpligtende samarbejde

- Nye former for samarbejde
- Samspil om velfærden

Princippet sætter rammerne for et tæt og tillidsfuldt samarbejde om omstilling, nytænkning og effektivisering af den offentlige sektor, som er en fælles udfordring på tværs af myndigheder og niveauer i den offentlige sektor.

Regeringen og KL er enige om, at en stærk decentral offentlig sektor er en forudsætning for en serviceorienteret og effektiv offentlig sektor, hvor opgaveløsningen er tilpasset lokale borgere og virksomheders behov. Det betyder også, at løsninger på de enkelte velfærdsområder inden for lovgivningens rammer kan være forskellige fra kommune til kommune. En stærk decentral sektor er ligeledes en forudsætning for en succesfuld implementering af nationale reformer.

Regeringen og KL vil gensidigt støtte og arbejde for de aftalte principper. KL vil efterleve principperne i vejledningen af kommunerne. Regeringen vil efterleve principperne i samarbejdet med Folketinget.

Principper for kommunal-statsligt samarbejde

1. Tydeligt opgave- og budgetansvar

Det politiske opgave- og budgetansvar skal være tydeligt. Folketinget og regeringen har ansvaret for at fastsætte de overordnede rammer, herunder lovgivning mv. samt den økonomiske politik. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for kommunens serviceniveau, den konkrete opgavevaretagelse og økonomien i den enkelte kommune.

Der er en klar fordeling af offentlige opgaver mellem myndighederne, hvorved folkevalgte på nationalt og lokalt niveau hver for sig har et tydeligt ansvar over for vælgerne.

Kommunalbestyrelserne har ansvaret for gennem prioriteringer og inden for rammerne af lovgivningen at fastlægge kommunernes serviceniveau, at sætte rammer og mål for de kommunale institutioner samt at sikre kvaliteten i opgavevaretagelsen og en effektiv styring af kommunens økonomi. Folketinget og regeringen har ansvaret for den statslige regulering af kommunernes opgavevaretagelse samt tilrettelæggelsen af den overordnede økonomiske politik under hensyntagen til konjunkturudviklingen og de langsigtede økonomiske udfordringer.

De overordnede rammer for kommunernes økonomi aftales ved årlige forhandlinger mellem regeringen og KL inden for rammerne af budgetloven.

2. Styring på mål og resultater

Resultatbaseret styring skal sikre fokus på den offentlige sektors kerneopgaver. Et styrket resultatfokus skal samtidig give et større lokalpolitisk råderum til at løse opgaverne med afsæt i lokale forhold og understøtte det politiske ansvar for at nå de ønskede mål.

En statslig styring baseret på mål og resultater understreger kommunalbestyrelsernes ansvar for lokal prioritering og opgaveløsning. Med fokus på mål og en større gennemsigtighed om resultaterne skal kommunerne samtidig have et større råderum i den lokale tilrettelæggelse af opgaverne, så indsatsen fokuseres på resultater, kvalitet og effektivitet frem for efterlevelse af proceskrav og detailregulering. Når gevinsterne af nationale reformer skal realiseres, er det resultatet og ikke processen, der tæller.

Styringsdialogen mellem stat og kommuner skal fokuseres på mål og resultater frem for processer. Regler og krav, der ikke understøtter de politiske mål, skal fjernes, så der sikres en enkel og effektiv styring. Politisk aftalestyring bør i videst muligt omfang erstatte detailregulering.

3. Politisk ansvar og decentralt ledelsesrum

Kommunalbestyrelsen fastlægger og prioriterer de kommunale mål, rammer og serviceniveau, herunder resultatkrav på de enkelte velfærdsområder. Kommunalbestyrelsen understøtter en ansvarlig og professionel ledelse på institutionsniveau og tilrettelægger styringen således, at der sikres en klar rolle- og ansvarsfordeling med vægt på decentralt ledelsesrum.

De politiske målsætninger sætter rammen for institutionernes opgavevaretagelse. Med udgangspunkt heri bør der i institutionerne være rum til at tilrettelægge opgaveløsningen. Deri ligger også muligheden for at inddrage borgernes viden og kompetencer samt medarbejderens faglighed og engagement i forhold til at udvikle og forbedre kvaliteten.

Kommunalbestyrelsen har det endelige ansvar for velfærdsydelse i kommunen. Det er derfor også kommunalbestyrelsens ansvar at følge op på indsatsen og sikre, at de decentrale institutioners resultater og indsats flugter med de politisk fastsatte mål. Inden for disse rammer skal institutionerne så vidt muligt styres på resultater frem for processer.

Vedholdende ledelsesfokus og systematisk opfølgning er afgørende i forbindelse med gennemførelse og implementering af initiativer og reformer, så de ønskede effekter nås, og gevinsterne realiseres. Det lokalpolitiske fokus på implementering er afgørende for, at indsatser og reformer får den ønskede effekt for borgerne og samfundet.

4. Enkelt­sager løses konkret

Enkelt­sager, der ikke er repræsentative for den generelle opgavevaretagelse, bør ikke give anledning til ny regulering eller lovgivning generelt. Myndigheden med opgaveansvaret finder løsninger på de specifikke forhold.

Kritiske enkelt­sager bør ikke i sig selv give anledning til ny regulering. Lokalpolitikere skal påtage sig ansvaret for at løse den pågældende sag ud fra de konkrete vilkår. Landspolitisk bør man samtidig afholde sig fra at ophøje den enkelte sag til en generel problemstilling, hvis sagen ikke er repræsentativ for den generelle opgaveløsning.

Løsning af enkelt­sager skal ske med respekt for det decentrale ledelsesansvar samt ved in­volvering af medarbejdere og borgere. Det giver ofte de bedste løsninger at løse problemet, der hvor det er opstået.

Initiativansvaret ligger hos den myndighed, der har driftsansvar for opgaven. Den ansvarlige minister har ansvar for, at de overordnede rammer for kommunernes opgaveløsninger er indrettet hensigtsmæssigt. Men hyppig brug af muligheden for at afkræve redegørelser med af­­sæt i enkelt­sager kan skabe uklarhed om ansvarsfordelingen. Lokalpolitikere tager et klart ansvar for den konkrete opgaveudførelse, når opgaveansvaret er placeret lokalt.

5. Samarbejde om nytænkning og effektivisering

Stat og kommuner samarbejder om nytænkning og effektivisering af den kommunale opgavevaretagelse. Kommunerne er ansvarlige for løbende at sætte fokus på en god og effektiv opgavevaretagelse, og regeringen er ansvarlig for at sikre kommunerne det nødvendige lokalpolitiske råderum hertil. Det er et fælles ansvar at skabe rammer og muligheder for omstilling og bedre ressourceudnyttelse ikke mindst når den er afhængig af rammebetingelser på tværs af stat, regioner og kommuner.

Regeringen og kommunerne har en ambitiøs, fælles målsætning for effektiviseringen af den kommunale opgaveløsning og er enige om i fællesskab at frigøre ressourcer i kommunerne, som kommunerne kan anvende til at forbedre den borgernære service. Nogle initiativer til omstilling, forenkling og effektivisering kræver regeringstiltag blandt andet for at sikre rammebetingelser og handlemuligheder lokalt, mens andre kan gennemføres af kommunerne selv.

Kommunerne har på mange områder stor frihed til at tilrettelægge en effektiv opgaveløsning. Det gælder i forhold til organisering, tilrettelæggelse af arbejdsgange og den tværgående koordination. Regeringen understøtter det lokale forenkling- og effektiviseringsarbejde ved at sikre de nødvendige rammer og enkel regulering samt ved at give frihed til, at kommunerne kan gennemføre forsøg med nye måder at gøre tingene på.

6. Viden er grundlaget

En forudsætning for fornuftig anvendelse af de offentlige ressourcer er, at der eksisterer viden om, hvilke indsatser der virker, og at denne viden udbredes og anvendes. Kommunerne skal dokumentere resultaterne af deres indsatser og sammenligne sig med hinanden med henblik på læring. Meningsfuld dokumentation og sammenligning skal således sikre læring, understøtte faglig udvikling og dermed medvirke til at øge kvaliteten i opgaveløsningen.

Dokumentation med fokus på resultater muliggør systematisk opfølgning.

Sammenligning af resultater og konkrete metoder kan medvirke til at synliggøre indsatser, der virker og skaber gode resultater. Regeringen og KL vil derfor samarbejde om en mere systematisk tilgang til benchmarking med fokus på generering af praksisrelevant viden.

Dokumentationsindsatsen skal være meningsfuld for dem, der bidrager til indsamlingen og skal anvende dokumentationen. Den skal baseres på tillid frem for kontrol, og ressourcetilbruget skal stå mål med udbyttet.

7. Flere fælles løsninger

Fælles løsninger, fælles drift og standardisering i kommunerne og andre steder i den offentlige sektor kan være en vej til effektivisering. Fælles løsninger udbredes, hvor der er mulighed for at varetage opgaven bedre og mere effektivt, og hvor lokalpolitiske prioriteringer spiller en mindre rolle. Det skal frigøre ledelsesressourcer til de kommunale kerneopgaver, hvor lokalpolitiske prioriteringer og forankring er afgørende.

Størstedelen af de kommunale opgaver forudsætter fastsættelse af et lokalt politisk serviceniveau og nærhed til de borgere, der modtager ydelserne. For disse opgaver skal kommunerne have råderum til at tilrettelægge opgaverne i overensstemmelse med lokale forhold. Andre kommunale opgaver har imidlertid en karakter, hvor den lokale politiske forankring og nærheden til borgerne har mindre betydning, og hvor opgaven ikke er tæt forbundet med andre opgaver, der forudsætter lokalpolitisk forankring.

For sidstnævnte type opgaver er effektivitetshensynet det primære hensyn. For disse opgaver kan det være relevant at realisere effektiviseringsgevinster gennem flere fælles løsninger på tværs af kommunerne eller via nationale løsninger.

Fælles kommunale løsninger, fælles opgaveløsning og standardisering skal således udbredes, hvor der er mulighed for at varetage opgaver bedre og mere effektivt i fællesskab, og hvor lokalpolitisk prioritering spiller en mindre rolle. Det kan fx være standardiserede digitale løsninger eller fælles udbud på tværs af kommuner. Det kan også være fælles aftaler, som det kendes fra de fælleskommunale indkøbsaftaler eller egentlig samdrift inden for en fælles organisatorisk ramme.

8. Nye former for samarbejde

Partnerskaber på tværs af myndigheder er et redskab, der kan øge det lokale råderum og begrænse detailregulering.

Partnerskabsaftaler, der bygger på dialog og samarbejde om en konkret indsats, kan øge det lokale ansvar og råderum og den gensidige inspiration om løsninger og resultater.

Partnerskabsaftaler kan have forskellige formål og karakter. Der kan fx indgås aftale om at afdække mulige løsninger på et konkret område. Partnerskaber kan også anvendes til at afdække barrierer for en mere effektiv og hensigtsmæssig løsning. Endelig kan et partnerskab indebære, at kommunerne forpligter sig til at opfylde fælles politiske mål for indsatsen, mens staten på den anden side afholder sig fra detailregulering.

Partnerskaber mellem staten og kommunerne skal understøtte et tæt samarbejde mellem regeringen og KL. Konkrete partnerskabsaftaler skal være forankret i en politisk aftale fx den årlige aftale om kommunernes økonomi.

9. Samspil om velfærden

Udviklingen af velfærden i Danmark er en fælles samfundsopgave, som borgere, virksomheder og det offentlige samarbejder om. Regeringen og KL vil skabe bedre rammer for dette samarbejde og for de mange frivillige indsatser.

Danmark har et veludbygget velfærdssamfund, der er opbygget gennem generationer. Tilrettelæggelsen, udførelsen og udviklingen af opgaverne skabes i samspil mellem borgere, virksomheder, civilsamfund og den offentlige sektor.

Det offentlige skal være en samarbejdspartner, der giver borgeren og den enkelte virksomhed mulighed for at deltage aktivt i løsningen og udviklingen af samfundsopgaverne. Lovgivning, administration og arbejdsgange i den offentlige sektor skal derfor også tilrettelægges ud fra hensyn til borgere og virksomheder – og ikke omvendt. Øget samspil giver bedre kvalitet og en mere målrettet anvendelse af den offentlige sektors ressourcer. Til gavn for den enkelte og samfundet som helhed.

Regeringen og KL vil samarbejde om at understøtte frivilligt arbejde.

Digitalisering og digital velfærd

Digital kommunikation

Regeringen og KL er enige om at forberede overgangen til obligatorisk digital selvbetjening pr. 1. december 2014 på 10 nye områder i kommunerne i bølge 3, som vil frigøre ressourcer i kommunerne svarende til 64 mio. kr. i 2015 stigende til 94 mio. kr. ved fuld indfasning fra 2016. Udbetaling Danmarks gevinster som følge af bølge 3 afklares i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2015. For at sikre realiseringen af målsætningen om, at 80 pct. af den skriftlige kommunikation foregår digitalt i 2015, er regeringen og KL enige om at igangsætte en analyse af områder, som skal indgå i fjerde og sidste bølge.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fortsat skal sikre en god og effektiv håndtering af de borgere, som skal have råd, vejledning, hjælp og støtte i kontakten med det offentlige. Analysearbejde peger på, at der er et økonomisk potentiale ved at konsolidere telefoniske henvendelser. Regeringen og KL er enige om at fortsætte analysearbejdet med henblik på at kvalificere modeller for eventuel etablering af tværgående kontaktcentre. Erfaringer fra kommunale forsøg med samarbejde om telefonbetjening inddrages i arbejdet, herunder med henblik på at belyse balancen mellem service og effektivitet.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at der samlet set afsættes 34,1 mio. kr. til implementering af digital post i 2014-2017, hvoraf kommunerne finansierer 7,0 mio. kr. i 2014, 3,9 mio. kr. i 2015, 0,6 mio. kr. i 2016 og 0,5 mio. kr. i 2017. Herudover sender kommunerne, som forudsat, et brev til borgerne for at orientere om overgangen til digital post.

Mobil NemID

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at NemID skal videreudvikles, så borgere og ansatte i den private og offentlige sektor fra 2014 kan anvende NemID fra mobile platforme – herunder smartphones og tablets mv. Der er enighed om, at kommunerne finansierer 40 pct. af de fællesoffentlige omkostninger til mobil NemID til borgere og medarbejdere med 16,1 mio. kr. i 2014, 3,4 mio. kr. i 2015 og 3,1 mio. kr. i 2016 og frem. Regeringen, KL og Danske Regioner er endvidere enige om at arbejde hen mod, at de relevante selvbetjeningsløsninger på borger.dk også kan tilgås fra mobile platforme.

Grunddata

I efteråret 2013 indgås aftale om etablering, finansiering og styring af en fællesoffentlig hydrologisk højdemodel som grunddata. Der er enighed om, at staten og kommunerne sikrer en tilstrækkelig opdatering og vedligeholdelse af deres respektive geografiske grunddata, samt at der indgås en nærmere aftale herom i efteråret 2013.

Effektiv sagsbehandling og kontrol

Som led i realiseringen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi er der gennemført analyser, som viser et effektiviseringspotentiale ved en forstærket indsats for at reducere omfanget af snyd og fejludbetalte sociale ydelser. Analyserne peger bl.a. på behovet for en bedre og mere sammenhængende it-understøttelse, mere hensigtsmæssige kommunale arbejdsgange i forbindelse med underretninger om ændringer i borgerens forhold, øget samarbejde og mere smidig udveksling af oplysninger på tværs samt bedre muligheder for at samkøre data i offentlige registre.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne og KL på baggrund af analysen umiddelbart går i gang med en målrettet indsats med henblik på at sikre en standardiseret opsætning og behandling af digitale underretninger i de eksisterende kommunale systemer baseret på bedste praksis for løbende reguleringer af borgernes ydelser.

Regeringen og KL fortsætter analysearbejdet frem mod forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2015, for at kvalificere forudsætninger for optimering af den løbende sagsbehandling og undersøge muligheden for at konsolidere kontrolindsatsen med fælleskommunale eller fællesoffentlige initiativer. Heri indgår også at arbejde for en øget adgang til at dele relevante data på tværs af myndigheder og mellem forvaltninger.

Der er enighed om at fremme arbejdet med at understøtte mere korrekte udbetalinger og effektive sagsgange gennem øget digitalisering og automatisering fx via genbrug af data i e-Indkomstregistret. Resultaterne heraf vil indgå i kommunernes og Udbetaling Danmarks forstærkede teknologiske indsats for at reducere fejludbetalinger gennem igangværende og planlagte udbud af nye selvbetjeningsløsninger og fagsystemer på ydelsesområderne. Der følges op på indsats og effekt, herunder realisering af det afledte økonomiske potentiale. Indikatorer herfor fastsættes i fællesskab.

Udbud af digitale løsninger på ydelsesområderne

Kommunerne og Udbetaling Danmark har påbegyndt udbud og konkurrenceudsættelse af it-løsninger, der tidligere var bundet i løsninger fra én udbyder. Regeringen og KL er enige om, at der skal være en løbende dialog mellem KL og ministerierne, herunder vedr. relevant ny lovgivning, med henblik på at sikre en effektiv systemunderstøttelse af opgaver i kommuner og Udbetaling Danmark. Regeringen og KL vil endvidere undersøge, hvordan relevante offentlige myndigheder kan tage højde for den fælleskommunale infrastruktur, således at nødvendige administrative oplysninger kan deles på tværs af myndighederne.

Digitale vælgererklæringer

Regeringen og KL er enige om at arbejde for en ny og enkel digital procedure, hvor en vælger kan afgive sin vælgererklæring til støtte for et parti. Overgangen til en digital procedure kan medføre besparelser for kommunerne, som ikke længere skal attestere hver enkelt vælgererklæring og foretage den hermed forbundne kontrol af valgret mv. Gevinster og udgifter til indførsel af en digital procedure dokumenteres nærmere og drøftes i forlængelse heraf.

Digital udvikling på beskæftigelsesområdet

Regeringen og KL er enige om, at der er behov for at sikre et tættere samarbejde om den digitale udvikling på beskæftigelsesområdet. Der nedsættes til det formål en fællesoffentlig dialoggruppe. Dialoggruppen skal med udgangspunkt i den eksisterende ansvarsfordeling for de digitale løsninger understøtte og afstemme den videre digitale udvikling på beskæftigelsesområdet, fx i forhold til digitale selvbetjeningsløsninger, fælles standarder, dataudveksling og snitflader med udgangspunkt i et fælles forretningsarkitekturoverblik.

Strategi for digital velfærd

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om de udfordringer og muligheder, som en ny ambitiøs fællesoffentlig strategi for digital velfærd skal adressere, jf. det fælles debatoplæg.

Strategien for digital velfærd skal frem mod 2020 med klare målsætninger og konkrete initiativer sætte en ambitiøs retning for det fællesoffentlige arbejde med udbredelse og anvendelse af digitale og velfærdsteknologiske løsninger på de tre store velfærdsområder - socialområdet, sundhedsområdet og undervisningsområdet.

Parterne er enige om, at strategien skal medvirke til nytækning af den offentlige sektor og til at frigøre et effektiviseringspotentiale, for hvilket der fastlægges et mål i forbindelse med økonomiaftalerne for 2015.

Regeringen og KL er enige om at iværksætte en samlet indsats for udbredelse af viden om anvendelse og implementering af modne velfærdsteknologiske løsninger. I første omgang på områder, der skal øge borgernes selvhjulpenhed og effektivisere arbejdsgangene. Regeringen og KL er således enige om at understøtte en national implementering af hjælp til løft, bedre brug af hjælpemidler, spiserobotter og vasketoiletter. Indsatsen iværksættes inden for rammerne af et fælleskommunalt program for udbredelse af velfærdsteknologi. Den nationale udbredelse på de fire områder vurderes samlet set at kunne frigøre nettogevinster for mindst ½ mia. kr. i kommunerne ved fuld indfasning i 2017.

Ny digitaliseringsstrategi for sundhedsområdet 2013-2017

Digitalisering er et centralt redskab i de kommende års store omlægninger af sundhedsvæsenet, hvor behandlingen samles på færre, mere specialiserede sygehuse, og flere opgaver skal varetages tættere på – eller i – borgerens eget hjem.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for sundhedsområdet 2013-2017, som skal bidrage til fortsat udvikling af et borgervendt, sammenhængende og effektivt sundhedsvæsen. Strategien skal sætte en ambitiøs, fælles og forpligtende kurs for det videre arbejde med digitalisering af sundhedsvæsenet. Blandt de centrale mål på kort sigt er:

- Fuld udbredelse og anvendelse af konsoliderede it-arbejdspladser i regionerne inden udgangen af 2014 baseret på ni indikatorer samt mål for it-understøttelsen af centrale arbejdsgange i kommunerne inden udgangen af 2014 baseret på klare indikatorer.
- Fuld udbredelse og anvendelse af Fælles Medicinkort i alle regioner i 2013 og fuld udbredelse i alle kommuner i 2014 med henblik på fuld anvendelse medio 2015.

Bilag 4

- Understøttelse af fuld digital kommunikation mellem sundhedsvæsenets parter gennem fuld anvendelse af MedCom-beskeder inden udgangen af 2014.
- Fortsat udbredelse af telemedicin med afsæt i samlet nationalt program

Strategien skal bidrage til at frigøre et betydeligt potentiale bl.a. gennem effektive arbejdsgange, øget involvering af borgerne og yderligere fokus på at realisere stordriftsfordele, herunder på tværs af kommuner og på tværs af regioner.

Parterne er enige om at fastlægge yderligere mål for sundhedsvæsenets digitaliseringsindsats frem mod 2017, herunder at afledte potentialer ved strategiens realisering aftales i forbindelse med økonomiaftalerne for 2015. Udgangspunktet for fastlæggelsen af mål er bl.a. en afdækning af sundhedsvæsenets fremadrettede behov for at understøtte processer og dele data på en fleksibel og standardiseret måde på tværs af sektorer. Afdækningen skal ses i sammenhæng med et fortsat behov for yderligere konsolidering og stordrift samt konvergens mod fælles løsninger på alle relevante områder. For at skabe synlighed om fremdrift og resultater anvendes klare indikatorer og mål for fuld anvendelse og effekt af den kliniske it-arbejdsplads i regionerne og it-understøttelsen i kommunerne.

Opfølgning på strategien forankres i Den Nationale Bestyrelse for sundheds-it. Udgifter til realisering af aftalte initiativer i strategien afholdes inden for eksisterende rammer.

Der er endvidere enighed om, at Den nationale bestyrelse for sundheds-it skal etablere et samlet overblik over de projekter og initiativer, som er væsentlige for at realisere strategien. Bestyrelsen nedsætter en porteføljestyregruppe med regionalt formandskab, der skal sikre fremdrift, koordination og leverancestabilitet i gennemførelsen af større fællesoffentlige projekter med kritiske afhængigheder, ligesom sundhedsaftalerne skal bruges til at styrke implementeringsindsatsen lokalt.

Med henblik på at understøtte en koordineret implementeringsindsats i kommuner og skabe tydelighed om fremdrift og resultater for den kommunale udbredelse og ibrugtagning af Fælles Medicinkort er parterne enige om, at kommunerne inden for eksisterende økonomiske rammer igangsætter en styrkelse af den tekniske implementering af Fælles Medicinkort, bl.a. i regi af MedCom.

Parterne er enige om, at omkostninger til udvikling og drift af sundheds-it løsninger finansieres af de parter, der opnår gevinsterne. På den baggrund er parterne enige om, at finansierings- og styringsmodellen for fællesoffentlig it-infrastruktur på sundhedsområdet i 2014 omfatter it-infrastrukturprojektet National Serviceplatform og Fælles Medicinkort. Den samlede ramme i 2014 udgør 38,4 mio. kr., der finansieres med 12,3 mio. kr. fra kommunerne, 18,4 mio. kr. fra regionerne og 7,7 mio. kr. fra staten.